

чайно популярними серед викладачів, окрім безперечних переваг, є також і деякі недоліки:

переваги	недоліки
— стимулювання з боку керівництва ВНЗ — студенти значно активніше беруть участь у цих заняттях, порівняно з традиційними семінарами чи лекціями — дають можливість безпосередньої участі у вирішенні проблемної ситуації, а не пасивно спостерігати — заздалегідь підготовлений роздатковий матеріал сприяє кращому засвоєнню теми заняття	— потребують від викладача деякого натхнення та певних акторських здібностей — не сприяють систематизації знань, що досягається традиційними методами — потребують значного часу та зусиль викладача на підготовку до таких занять, за умови браку навчальних годин — значні обмеження у використанні офісної техніки та паперу для підготовки роздаткового матеріалу

Товстенко В. Р., доц.,
кафедра української мови та літератури

АУДІЮВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ ВИДІВ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

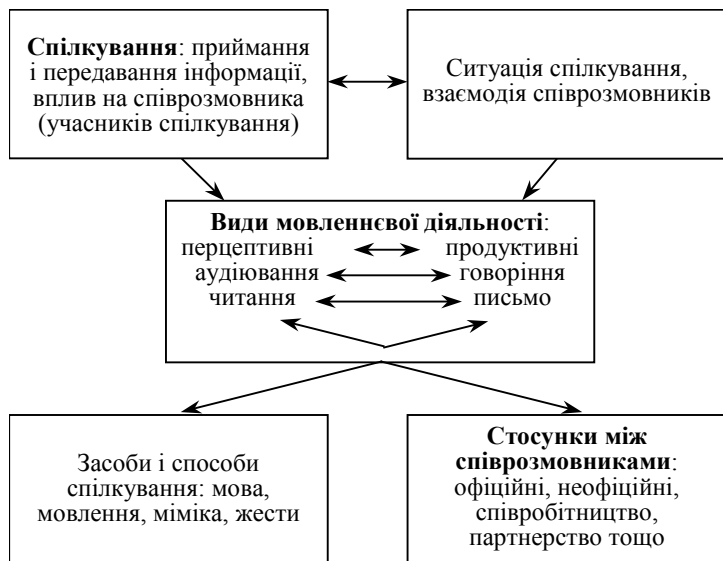
Навчальний аспект вивчення української мови як іноземної передбачає формування елементарних умінь спілкування в основних видах мовленнєвої діяльності — говорінні, аудіюванні, читанні та письмі у побутовій, соціокультурній та професійній сферах; формування лексичних, граматичних та фонетичних навичок, необхідних для елементарного спілкування у межах тематики курсу; формування соціокультурної компетенції завдяки розширенню знань про культуру України та формування навичок та вмінь використовувати ці знання.

Найголовніший аспект вивчення української мови — комунікативно-діяльнісний, що забезпечує розвиток мовної особистості у процесі мовленнєвої діяльності, яка реалізується у спілкуванні. Мовленнєве спілкування — це мотивований живий процес взає-

модії співрозмовників, що спрямований на реалізацію конкретно-ї цільової настанови і здійснюється на основі зворотного зв'язку в конкретних видах мовленнєвої діяльності.

Мовленнєва діяльність — це система мовленнєвих дій, що забезпечують спілкування — взаємодію двох або кількох мовців з метою обміну інформацією, що реалізується під час слухання, говоріння, читання й письма. Ці чотири види мовленнєвої діяльності, що становлять основу спілкування, пов'язані з індивідуально-психічною сферою діяльності, яка визначається станом мовця, особливостями характеру, мовними здібностями, вольовими якостями тощо.

Одним із компонентів усно-мовленнєвого спілкування розглядають *аудіювання*. Як самостійний вид мовленнєвої діяльності аудіювання означає сприйняття на слух і розуміння текстів з різною глибиною та повнотою проникнення в їх зміст, з розумінням основного змісту.

Формування елементарної комунікативної компетенції у цьому виді мовленнєвої діяльності передбачає:

— уміння розуміти літературно-розмовне мовлення носія мови в ситуаціях повсякденного спілкування, пов'язане із задово-

ленням найпростіших потреб (наприклад: привітання, запитання, передавання інформації тощо); визначити тему і мету бесіди, її основний зміст і в тих випадках, коли виникають ускладнення, звернутися до партнера з проханням повторити фразу, висловити думку інакше, розмовляти повільніше і простіше, уточнюючи при цьому значення незнайомих слів та спонукаючи до більш детального пояснення незрозумілого;

— уміння розуміти основний зміст аудіотексту (про що йдеться, що є найбільш важливим);

— уміння повно і точно розуміти висловлювання викладача та однокласників, короткі повідомлення, які стосуються професійно-трудової і соціально-побутової сфер спілкування.

Комунікативне завдання передбачає здійснення таких мовленнєвих дій:

— перепитати;

— попросити повторити, пояснити, перекласти;

— визначити головне, прослухавши аудіотекст;

— прореагувати на почуте;

— фіксувати коротко у письмовій формі основне;

— правильно відповідати на запитання;

— поставити запитання.

Тексти для аудіювання мають бути автентичними, доступними за змістом та мовним складом, короткими за тривалістю звучання, в основному монотематичними і без шумових ефектів. Навчальні тексти мають відповідати інтересам студентів, містити актуальні проблеми.

Типи текстів:

— мовлення партнера у побутових ситуаціях спілкування;

— оголошення в аеропорту (по радіо, телебаченню тощо);

— фабульні тексти, описи, розповіді, повідомлення.

Обсяг тексту — 1000—1500 друкованих знаків.

Темп мовлення — близький до нормального — 130—140 слів за хвилину.

Аудіювання — це один з основних видів мовленнєвої діяльності, за допомогою якого студент повинен вміти впізнавати відомі слова й найзагальніші фрази про себе, свою сім'ю і безпосереднє найближче оточення; розуміти достатньо, щоб задовольнити конкретні комунікативні потреби, якщо мовлення чітке й повільне; розуміти фрази та вирази, що належать до сфер найближчих пріоритетів; розуміти літературно-розмовне мовлення носія мови в ситуаціях повсякденного спілкування, пов'язане із задоволенням найпростіших потреб.